

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'ריא

ערב שבת קודש
חול המועד סוכות
ט"ז בתשרי התשע"ח

יוצא לאור על ידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ט"ז בתשרי ה'תשע"ח - כ"ג בתשרי ה'תשע"ח

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ט"ז בתשרי	הלי דעות פרק ו-ז. הלי תלמוד תורה.. בפרקים אלו. פרק א.	וראיתי לחלק.. ספר המדע הלכותיו.. ספר נשים.. וחי מצות לא תעשה.	מל"ת רנו. שא. דש. שה.
ש"ק	י"ז בתשרי	פרק ב-ד.	ספר קדושה הלכותיו.. ספר קרבנות.. וייט מצות לא תעשה.	מ"ע יא.
א'	י"ח בתשרי	פרק ה-ז.	ספר טהרה הלכותיו.. ספר שופטים.. בעזרת ש-די.	מ"ע רט.
ב'	י"ט בתשרי	הלי עבודת כוכבים וחקותיהם.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	משוך חסדך וגוי. ספר המדע והוא ספר ראשון.. הלי יסודי התורה.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת י. מז. ס. ו. ה. ב. ג. ד. טו. מ"ע קפו. מל"ת כג. כד.
ג'	כ' בתשרי	פרק ד-ו.	פרק ב.	מל"ת טז. יז. יח. יט. כ. כא. כו. כח. כז. כט. יד. ח. ט. ז.
ד'	כ"א בתשרי	פרק ז-ט.	פרק ג.	מל"ת יא. יב. יג. מ"ע קפה. מל"ת כה. כב. מח. נ. נא. ל. לג. לא. לב.
ה'	כ"ב בתשרי	פרק י-יב.	פרק ד.	מל"ת לה. לח. לו. לז. לד. מג. מד. מ. לט. מא. מה. קעא.
ו'	כ"ג בתשרי	הלי תשובה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ה.	מ"ע עג.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחה החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד'							
ו', ט"ז בתשרי	4:39	5:26	5:47	6:45	9:30	12:29	12:59	6:19.7	6:44
ש"ק, י"ז בתשרי	4:40	5:27	5:48	6:45	9:30	12:29	12:59	6:18.5	6:43
א', י"ח בתשרי	4:40	5:27	5:49	6:46	9:30	12:28	12:58	6:17.2	6:41
ב', י"ט בתשרי	4:41	5:28	5:49	6:47	9:30	12:28	12:58	6:16.0	6:40
ג', כ' בתשרי	4:42	5:29	5:50	6:47	9:30	12:28	12:58	6:14.7	6:39
ד', כ"א בתשרי	4:42	5:29	5:51	6:48	9:30	12:27	12:57	6:13.5	6:38
ה', כ"ב בתשרי	4:43	5:30	5:51	6:49	9:30	12:27	12:57	6:12.3	6:37
ו', כ"ג בתשרי	4:44	5:31	5:52	6:50	9:30	12:27	12:57	6:11.1	6:35

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י
שבת חול-המועד	6:53	5:42	6:55	5:57	6:54	5:48	6:00	5:56
שמיני עצרת	6:47	5:36	6:49	5:51	6:48	5:41	5:54	6:50
בראשית	6:45	5:34	6:47	5:48	6:45	5:39	5:51	6:48

צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

מערכת: לוי-יצחק שייקביץ, יוסף-יצחק אולידורט

מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000

טל' 03-3731777, פקס: 03-9606169, ISSN 0793-7474

אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

ה'תורה' שחוללה שינוי אצל אדה"ז

לכאורה אין ניגוד יותר גדול מאשר קודש הקודשים והסוכה • המגיד
ממעזריטש חידש את הקשר ביניהם לבין אהבת הקב"ה את בני
ישראל דווקא בביקורו הראשון של אדמו"ר הזקן אצלו • כל אחד צריך
לעורר בקרבו את הפשיטות עצמית, וזה משנה את יחסו ליהודים
פשוטים • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

הקטרתה הי' בקדש הקדשים,
- ומצד זה ניתוספו עוד שינויים, וכמו בנוגע
ל"מחתה", ש"בכל יום ... ידה קצרה והיום ארוכה,
כדי להקל על כהן גדול שלא יגע³: כיון שהקטרתה
בקדש הקדשים, ששם יכול להכנס רק כהן גדול,
הרי בהכרח שהכה"ג יקטיר את הקטורת, ולכן
צריכים להבטיח "שלא יגע", ועד"ז בנוגע לשאר
החילוקים, שהנקודה והסיבה שלהם היא שמקום
ההקטרה הוא בקדש הקדשים -
שזהו המקום היותר קדוש בביהמ"ק גופא,
שזהו שנקרא "קדש הקדשים", שהוא הקודש
של כל הקדשים⁴, דקאי על בית המקדש, שהוא
מקודש מירושלים, שהיא מקודשת מכל ארץ
ישראל, שהיא מקודשת מכל הארצות⁵.
וכל זה - נוסף על כללות העילוי דיוהכ"פ
שהו"ע עבודת בעלייתשובה, ולא רק תשובה
הקשורה עם ענינים פרטיים, אלא באופן
ש"עיצומו של יום מכפר"⁶, והיינו, שלא נוגע כלל

א. [...] כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר פעם בהתוועדות
של חג הסוכות¹, שבפעם הראשונה שאדמו"ר הזקן
הי' במעזריטש, שמע "תורה" מהמגיד ממעזריטש
בשם מורו הבעש"ט, שענן הקטורת של יוהכ"פ
נמשך בסכך הסוכה, וזהו ענין "אהבתי אתכם אמר
ה'", לאהוב יהודי ("האלט האבן אַ אידן").

וכתוצאה משמיעת תורה זו נעשה שינוי בדרכו
והנהגתו של אדמו"ר הזקן - שעד אז היתה
הנהגתו בדרך הבדלה וריחוק מאנשים פשוטים,
ולאחרי שמיעת תורה זו התחיל לקרב ולחבב
אנשים פשוטים.

עד כאן הוא הסיפור שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר.
ולכאורה אינו מובן קישור הענינים - מהי
השייכות של ענן הקטורת לסכך הסוכה, ומהי
השייכות של סכך הסוכה ל"אהבתי אתכם אמר
ה'", וכיצד קשור כל זה עם ההנהגה לאהוב כל
יהודי, גם איש פשוט!?

ב. ובפרטיות יותר:

בנוגע לענן הקטורת - הרי המדובר הוא
אודות הקטורת של יוהכ"פ דוקא, שהיא מחולקת
מהקטורת של כל השנה כולה בכך שמקום

(1) שיחת יום א' דחה"ס תש"ח ס"ו (סה"ש תש"ח ע' 169).

(2) ראה סידור (עם דא"ח) שער התקיעות רמו, א ואילך. ובכ"מ ז.
מלאכי א, ב.

(3) רמב"ם הל' עבודת יוהכ"פ פ"ב ה"ה.

(4) ו"עליית בית קדשי הקדשים (ש)חמורה מבית קדשי הקדשים
כו' אין נכנסין לה אלא כו" (פסחים פו. א) - "אין זו מעלה"
(תוספתא כלים ב"ק פ"א ה"ז), "פ' דלאו משום קדושה
נמנעו, אלא משום שלא היו צריכים" (רא"ש ור"ש כלים פ"א
מ"ט).

(5) כלים שם מ"ו ואילך.

(6) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"א ה"ג.ד. לקו"ש חכ"ט ע' 203.

- ענן הקטורת דיוהכ"פ בקדש הקדשים (שהי' בו גם זהב). המקום המקודש ביותר, שבו נכנס הכה"ג שהוא המקודש ביותר בין בני".

ג. ועד"ז בנוגע לענין ד"אהבתי אתכם אמר הוי": בפסוק זה נזכר שם הוי' דוקא; לא אחד משאר ז' השמות, אלא שם המפורש, המקודש ביותר, שזהו שם הוי'¹³.

עבודת האדם, לא שורש נשמתו, ולא מעמד ומצב הנשמה כפי שהיא בגילוי, אלא בבוא כ"ד שעות של יוהכ"פ, עם התוספת מלפניו ומלאחריו⁷, הנה עיצומו של יום מכפר, והכפרה היא באופן ד"לפני הוי' תטהרו"⁸ - "לפני הוי'" דייקא, למעלה משם הוי'⁹.

ואילו סכך הסוכה הוא ההיפך לגמרי: לא זו בלבד שהסוכה אינה חדר לפנים מחדר,

סכך הסוכה, שנעשה מפסולת גורן ויקב, נמשך מהדבר היקר ביותר - ענן הקטורת דיום הכיפורים בקודש הקודשים, המקום המקודש ביותר, שבו נכנס הכה"ג

ועז"נ "אהבתי אתכם אמר הוי'" - שאמיתית ענין האהבה היא באופן ש"עזה כמות אהבה"¹⁴, היינו, שזהו ענין נעלה יותר מחיים כביכול, וכיון שהוי' (אשר "הוי' אלקים אמת"¹⁵) אומר "אהבתי אתכם", הרי מובן, שזהו ענין נעלה יותר מחיי המלך, חיי הוי', כביכול, למעלה מ"מחיי חיים"¹⁶ - שזהו תכלית העילוי, עד לעצמותו ומהותו ית'. וענין היותר נעלה הנ"ל - מקשרים עם (סכך הסוכה, שבין כל המצוות נקראת "מצוה קלה" (כדברי הגמרא במסכת עז"ז¹⁷).

וטעם הדבר - כי "אהבתי אתכם אמר הוי'", כיון שסו"ס הנה בני" דוקא מושרשים בעצמות ומהות א"ס ב"ה, ולכן, גם אנשים פשוטים שאפילו הבעש"ט אינו רואה אצלם מעלה כל-שהיא, הנה אם רק יש להם שייכות לנשמת איש ישראל, אזי "אהבתי אתכם אמר הוי'", ולכן נמשך אצלם הענין ד"לפני הוי' תטהרו" שנפעל ע"י ענן הקטורת, והיינו, שגם כאשר הנשמה מלוכשת בגוף, שהוא בגדרי הזמן, הנה בבוא הזמן דיוהכ"פ אזי "עיצומו של יום מכפר", שעומד "לפני הוי'".

בקדש הקדשים, אלא עוד זאת, שאינה בבית כלל, שהרי סוכה שעשאה בתוך הבית פסולה¹⁰, אלא הסוכה צריכה להיות מחוץ לבית דוקא, והיינו, שזהו מקום שעד עתה לא הי' דירת אדם, "תפארת אדם לשבת בית"¹¹, ועתה עושים ממנו דירה - דירת עראי דוקא.

זאת ועוד: בדירה עצמה - יש דברים יקרים, ויש דברים פחותים יותר, ועד לדברים טפלים. הנה בנוגע לדפנות הסוכה - לא מצינו תנאים מיוחדים; אפשר לעשותם מדברים יקרים, ואפשר לעשותם מדברים פשוטים. אבל בנוגע לסכך הסוכה - הרי הסכך צריך להיות מפסולת גורן ופסולת יקב דוקא¹², והיינו, שלא זו בלבד שאי אפשר לעשותו מזהב וכסף ואבנים טובות ומרגליות, אלא עוד זאת, שאפילו בגורן ויקב גופא צריך להיות הסכך מהפסולת שלהם דוקא, שזהו דבר שאין בו שוויות לתשמיש בני אדם, שלכן אינו מקבל תומאה.

ואעפ"כ אומרים, שסכך הסוכה, שנעשה מפסולת גורן ויקב - נמשך מהדבר היקר ביותר

וש"נ.

(7) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רסתר"ח. וש"נ

(8) אחרי טז, ל.

(9) ראה לקו"ת אחרי כו, סע"ג. ובכ"מ.

(10) ראה שו"ע אדה"ז שם סתרכ"ו ס"ב. וש"נ.

(11) ישע"י מד, יג.

(12) ראה שו"ע אדה"ז שם רסתר"כ"ט.

(13) סוטה לח, א. סנהדרין ס, א. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ו ה"ב.

(14) שה"ש ח. ו.

(15) ירמ"י י"ד, יו"ד.

(16) יומא עא, א. וראה סה"מ תש"י ע' 44. ועוד.

(17) עז"ז ג. סע"א.

ש"במצותיך האמנתי", שלכן יש לו - אם כי ע"י יגיעה והשתדלות - גם את המעלה של אנשים פשוטים, כמבואר במאמר של רבינו נשיאנו²² ש"העבודה פשוטה בפשיטות העבודה בקיום התומ"צ דאנשים פשוטים הוא כלי לעצם הפשוט יתברך ויתעלה".
ועד"ז צריך כל אחד לעורר ולגלות בעצמו את הפשיטות העצמית, שמצד זה נעשית אצלו

ד. וכללות תורה זו היא התורה שאמר המגיד בפעם הראשונה שהגיע למעזריטש רבינו הזקן: ידועה שיחת רבינו נשיאנו¹⁸, שרבינו הזקן הי' נשמה חדשה דאצילות, והיינו, שגם בעולם למטה הי' במעמד ומצב כמו שהנשמה היא באצילות. והענין בזה - שעולם האצילות הו"ע שלמעלה מחורבן, וכדאיתא בגמרא במסכת חגיגה¹⁹ ש"בבתי גואי" ליכא בכי', והיינו, לפי ששם לא שייך מציאות

צריך כל אחד לעורר ולגלות בעצמו את הפשיטות העצמית, שמצד זה נעשית אצלו פשיטות העבודה בכל ענין של תומ"צ, שעושה זאת מתוך קבלת עול ופשיטות

פשיטות העבודה בכל ענין של תומ"צ, שעושה זאת מתוך קבלת עול ופשיטות שלמעלה מכחות פנימיים, וענין זה נמשך ומתגלה אצלו גם בהיחס לאנשים פשוטים.

ועי"ז נעשה ענין ד"נצבים היום כולכם"²³, לאחדים כאחד ממש²⁴, וממשיכים זאת על כל השנה כולה, שתהי' ההנהגה באופן של אהבת ישראל, שממשכת גם אהבת ה' ע"י אהבת התורה²⁵, עד למטה מעשרה טפחים במחשבה דיבור ומעשה. והרי אהבה היא הסיבה שממשיכה למטה את ענין השלום, שהוא כלי מחזיק ברכתו של הקב"ה²⁶, בכל המצטרך, הן ברוחניות והן בגשמיות.

(מהתוועדות שמחת בית השואבה תש"כ,
תורת מנחם כרך לב עמ' 71)

של חטא - "לא יגורך רע"²⁰, ואין אפילו אפשרות לרע. וזהו הביאור ע"פ נגלה בנוגע לענין האצילות כפי שהוא למטה - שזהו"ע שכולו טוב, כך, שאפילו בהשתלשלות לא יכול לבוא מזה ענין בלתי-רצוי. וכאשר ענין זה צריך לבוא בעבודה בפועל - שהרי הנשמה דאצילות צריכה לפעול עד גם בעולם העשי' הגשמי והחומרי - אזי נקבע סדר העבודה ע"פ התורה הנ"ל, ש"לוקחים" מענן הקטורת דעיצומו של יוהכ"פ, "לפני הוי'", ומשם נמשך - ע"י סכך הסוכה - באופן ש"אהבתי אתכם אמר הוי'", ואומר זאת ליהודי כפי שנשמתי מלובשת בגוף ונפש הבהמית בעולם העשי', וענין זה נעשה תורה והוראה בנוגע להנהגה בפועל - שצריך לאהוב איש פשוט.

ועד"ד משנ"ת בהמאמר ד"ה "טוב טעם ודעת למדני"²¹, שדוד המלך מדגיש בבקשתו

(22) ד"ה הנ"ל תרצ"ו (סה"מ תרצ"ו ע' 13).

(23) ר"פ נצבים.

(24) ראה לקו"ת ר"פ נצבים. לקו"ש ח"ד ע' 1141 ואילך.

(25) סה"ש קיץ ה'ת"ש ע' 3. אג"ק אדמו"ר מוהרי"צ ח"ד ע' שלז (נתקב ב"היום יום" ו תשרי). ובכ"מ.

(26) ראה עוקצין בסופה.

(18) ראה סה"ש תש"ו ריש ע' 22. וש"נ. וראה גם שיחת ש"פ וילך, סי"א (לעיל ע' 31).

(19) ה, ב - לגירסת הר"ח.

(20) תהלים ה, ה. וראה לקו"ת במדבר ג', סע"ג. וש"נ.

(21) דיום ב' דר"ה פ"ג (לעיל ע' 5 ואילך).

לגלות את ניצוץ משיח

נתינת כוח מיוחדת בשמחת-תורה

עבודתו של יהודי היא... לגלות את ניצוץ משיח שבו, ועל-ידי זה למהר ולקרב ולפעול את ביאת משיח צדקנו.

אמנם, כדי שעבודה זו תהיה בנקל יותר - צריכה להיות ההתקשרות עם נשיא הדור, משיח הכללי שבדור. אשר "גילה סודו אל עבדיו הנביאים", ובלשון אדמו"ר הזקן: "התגלות אלוקות על-ידי צדיקים ואותות ומופתים כו'", ובנידון דידן: כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שראו אצלו ענייני מופתים בגלוי. [ולהוסיף, שבין המתוועדים כאן ישנם כאלו שאירעו אצלם ענייני "מופתים" בפועל ממש! . . וגם אם במשך הזמן הספיקו לשכוח זאת - אין זה משנה את המציאות, ולא עוד, אלא שהדבר חקוק גם במוח הזיכרון שלהם...]

עד להתקשרות הבאה לידי ביטוי בכך שנעשה שלוחו של נשיא הדור, שלוחו של אדם כמותו, שאז נקל יותר לגלות את ניצוץ משיח שבו, שזהו עניינו של המשלח - משיח הכללי שבדור, ועד לתכלית השלימות דכללות העבודה - לפעול ביאת משיח צדקנו בפועל ממש, בגאולה האמיתית והשלימה.

יש להוסיף בזה:

עניין השליחות - שלוחו של נשיא הדור - שייך לכל אחד ואחד מבני הדור, כל אחד ואחד מישראל, ובלשון חז"ל: "מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית", כלומר, כל מי שהוא "בן ברית" ראוי הוא להיות "שליח".

אמנם, כדי שעניין זה יבוא לידי פועל, היינו, להיות שליח בפועל (על-ידי זה שממנים אותו באמצעות שטר הרשאה או בדיבור כו') - תלוי הדבר ברצונו של כל אחד ואחד, "זמלכותו ברצון קיבלו עליהם"...

המעשה הוא העיקר:

על כל אחד ואחד מהשלוחים דנשיא דורנו - את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה (שבוודאי ימסרו להם את הדברים האמורים, כנ"ל) - להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בכל הפעולות הקשורות עם מילוי שליחותו של נשיא דורנו.

ובכללות - להיות "נרות להאיר", על-ידי הפצת התורה והיהדות, כולל ובמיוחד - הפצת המעיינות חוצה, בכל מקום ומקום...

ונתינת כוח מיוחדת בכל עניינים אלו - בעמדנו בשמחת-תורה, שכן, שמחה פורצת גדר, ובנידון דידן פריצת כל הגדרים המונעים ומעכבים את גילוי הניצוץ קטן דמשיח שבכל אחד ואחד; פריצת הגדרים ד"קטן", "משהו" וכיוצא בזה, כי אם באופן שתופסים את העצם כולו (בגילוי); עד לפריצת גדרים הגלות - "עלה הפורץ לפניהם".

(משיחת ליל שמחת-תורה ה'תשמ"ו, התוועדויות תשמ"ו, כרך א, עמ' 350-354 - בלתי מוגה)

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש

י"ז בתשרי, שבת חול-המועד

לישב בסוכה אחרי ברכת 'מוציא' (וכן ביום).

תקופת תשרי היום בשעה 9:00.

שחרית: אין נטילת לולב בשבת. תפילה של שבת, עם 'עלה ויבוא'. הלל שלם. בשבת אין מקיפים את הבימה⁵, ו"אין אומרים 'הושענות' כלל"⁶. קדישתתקבל. שיר-שלישום, לדוד ה' אורי, קדיש יתום. מוציאיים שני ספרי-תורה. בראשון קוראים לשבעה עולים בפרשת תישא "ראה אתה אומר אלי" עד "לא תבשל גדי בחלב אימו" (שמות לג, יב'לד, כו). מניחים את הספר השני על הבימה, חצי קדיש. הגבהה וגלילה. בספר השני קוראים למפטיר בפרשת פינחס "וביום השלישי". הגבהה וגלילה. בברכת ההפטרה אין מזכירים יום-טוב, ורק בחתימת הברכה האחרונה מוסיפים: "(מקדש השבת) וישראל והזמנים"⁷.

קום פורקן, מי שבירך, אשרי, יהללו, חצי קדיש, תפילת מוסף של חול-המועד: "וביום השבת", "וביום השלישי", "ישמחו".

קידוש: אומרים בלחש: 'מזמור לדוד', 'אתקיננו', 'ושמרו', 'אם תשיב', 'דא היא סעודתא', 'זכור', 'על כן'⁸. רק את 'סברי מרנן', ברכת הגפן ולישב בסוכה⁹ אומרים בקול.

מנחה: וידבר וקטורת. אשרי, ובא לציון. ואני תפילתי, מוציאיים ספרי-תורה וקוראים בפרשת 'ברכה'. שמונה-עשרה של שבת, עם 'עלה ויבוא'. אין אומרים 'צדקתך'.

ערבית: אתה חוננתנו, 'עלה ויבוא. הבדלה בסוכה (על היין, עם ברכת 'לישב בסוכה'¹⁰).

קבלת שבת. מתחילים 'מזמור לדוד'¹, וממשיכים כבכל שבת. בפיוט "לכה דודי" אומרים "גם בשמחה ובצהלה" ואין אומרים "ברינה"². כגוונא³, חצי קדיש, ברכו, ערבית של שבת עם 'יעלה ויבוא'.

כשנכנסים לסוכה אומרים בלחש: 'שלום עליכם', 'אשת חיל', 'מזמור לדוד', 'דא היא סעודתא', 'אתקיננו' דשבת⁴, ואחר-כך אומרים בקול את הקידוש, מ'יום השישי' ואילך. בסיומו, המקדש מברך 'לישב בסוכה'. המסובים מברכים

(1) סידור אדה"ז. בקצות השלחן ס' עז בבדי השלחן ס"ק יג מבאר הטעם, כיוון דרינה/רננה היא מרחוק משא"כ שמחה היא שמחה שלמה, והנה במזמור הראשון איתא "נרננה" ובמזמור הד' "פצחו ורננו", ולכן ביו"ט ואף במוציא יו"ט מדלגים זאת, עיי"ש (וראה בתורה אור חנוכה ד"ה רני ושמחי פ"א ופ"ד וב'חיסודות מבוארת' שם, 'ס' הלקוטים - צמח צדק' אות ש עמ' שמא).

(2) ספר המנהגים עמ' 26.

(3) ראה קצות השלחן שם בבדי השלחן ס"ק כ.

(4) ההנהגה המקורית היתה להימנע מלומר שלום עליכם וכו', בין בשבת חוה"מ ובין ביו"ט שחל בשבת - 'רשימת היומן' עמ' קסג, קעג (שבת ומוצ"ש חוה"מ ס' תרצ"א), ומשם לסה"ש תרצ"א עמ' 143, 151. במקור השני שם מסופר שאדמו"ר מהר"ש ואדמו"ר מהורש"ב נ"ע לא אמרו את כל הנ"ל, אם כי "היו זמנים שאמרו (איני יודע אם בחוה"מ או ביו"ט. הכותב [=הרב]), אבל זה אינו שייך לאחרים". וספיר הרבי מהור"צ נ"ע: "פעם אמרו לי טעם על זה (איני יודע אם על הפרישה או האמירה. הכותב), בעל-שם'סקע ווערטער [=דברים מופלאים]". וראה גם 'שיחות קודש - קודם הנשיאות' עמ' 93, ממוצש"ק חוה"מ ס' תש"ז. וכך הופיע במהדורה הראשונה של 'היום יום' בשבת חוה"מ פ' ובשבת חוה"מ ס'. אך במהדורה השניה, בשנת תשי"ז, תיקן הרבי כפי שנדפס לפנינו - לומר זאת בלחש, וכנדפס ב'לוח התיקון' שם. ולהעיר שכ"ז דלא כמ"ש בס' בן איש חי, שנה שני' ס"פ בראשית, ביו"ט שחל בשבת, שנוהגים ואומרים הכל כבכל שבת, להוציא 'אזמר בשבחין' שמשמיטים כשחל יום א' דחה"פ ודר"ה בשבת.

(5) רמ"א ס' תר"ס ס"א.

(6) סידור אדה"ז. וראה רמ"א שם ס"ג.

(7) שו"ע אדה"ז ס' תצ סט"ז. הגהות כ"ק אדמו"ר מהורש"ב לסידור אדה"ז. ס' המנהגים עמ' 68. וראה 'סדור רבנו הזקן עם ציונים והערות' עמ' שה הע' 95, ושי"ג.

(8) ע"פ ס' המנהגים עמ' 57 הע' 8. וראה לעיל הערה 4.

(9) ס' המנהגים, מנהגי חג הסוכות. וראה 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' שח.

(10) הוראת רבותינו, 'אוצר' עמ' שכד.

מברכים על הבשמים ועל האש כבכל מוצאי שבת, ואומרים בלחש 'זיתן לך'.

יום ראשון

ח"י בתשרי, ג' דחול-המועד

שחרית: הושענות: אומרים "אום אני חומה" (ה'הושענא' דיום השבת) ללא הקפה, ומקיפים רק באמירת "אדון המושיע" דהיום¹¹.

קריאת התורה: קוראים לארבעה עולים. למנהג אה"ק: לכולם "וביום הרביעי". לשיטה השנייה: כהן: "וביום הרביעי, לוי: "וביום החמישי", ישראל: "וביום השישי", רביעי: "וביום הרביעי".

במוסף: "וביום הרביעי".

לאחר התפילה (היום ובכל ימי חול המועד) יש להזכיר לציבור לומר 'שש זכירות'.

יום שני

י"ט בתשרי, ד' דחול-המועד

הושענות: "אדם ובהמה".

קריאת התורה: קוראים לארבעה עולים. למנהג אה"ק: לכולם "וביום החמישי". לשיטה השנייה: כהן: "וביום החמישי", לוי: "וביום השישי", ישראל: "וביום השביעי", רביעי: "וביום החמישי". במוסף: "וביום החמישי".

יום שלישי

כ' בתשרי, ה' דחול-המועד

הושענות: "אדמה מארר".

קריאת התורה: קוראים לארבעה עולים. למנהג אה"ק: לכולם "וביום השישי". לשיטה השנייה: כהן: "וביום החמישי", לוי: "וביום השישי", ישראל: "וביום השביעי", רביעי: "וביום השישי". במוסף: "וביום השישי".

יום רביעי

כ"א בתשרי, הושענא-רבה

יש להתוועד גם בלילה זה¹². מלבד זאת, יש להוסיף ביותר בשמחת בית השואבה, בריקוד ובכלי-זמר, יותר מבכל לילי החג. ואף שהזמן מועט בכמות, יש לנצל לשם כך כל רגע פנוי, ואף להשלים בו את כל מה שהחסירו בזה במשך החג, באופן של "מועט מחזיק את המרובה"¹³. פעם אחת¹⁴ הורה הרבי לצרף גם מ"שבעים אומות" הנמצאים, בהשגחה פרטית, בקרבת מקום, שגם הם יראו (וישתתפו) בשמחה זו, באופן ד"אתה על במותימו תדרוך".

נשארים ערים כל הלילה. כל אחד קורא לעצמו (ולא בציבור) את כל חומש 'דברים' לפני חצות. גם את פרשת 'ברכה' אומרים הלילה רק פעם אחת¹⁵.

מה טוב ומה נעים, שביום זה, שעניינו מיתוק הגבורות, יוסיף כל אחד ואחד בנתינת הצדקה יותר מהשיעור הרגיל¹⁶.

אחר חצות אומרים (בציבור) בחגירת אבנט את כל התהילים, ואין מאריכים באמירתו¹⁷. באמירת קדיש נוהגים כמו בשבת מברכים¹⁸.

לאחר כל ספר מהתהילים אומרים את ה"יהי רצון" של הושענא-רבה ואת ה"יהי רצון" שלאחר צאת הלבנה, בנוסף ל"יהי רצון" של יום-טוב¹⁹.

12 ראה גם שיחת שמחת בית השואבה תשי"ח, תורת מנחם חכ"א עמ' 83.

13 'התוועדויות' תשמ"ג ח"א עמ' 247, תשמ"ח ח"א עמ' 285, ועוד.

14 'התוועדויות' תשמ"ז ח"א עמ' 294.

15 מלשון ספר המנהגים עמ' 20 משמע, שבליל הו"ר אין ההגבלה דמקרא בלילה, כמו בעש"ת. ועצ"ע הלשון שם "והו"ר - גופא - לאחרי חצות". ואולי הכוונה בזה רק על אמירת תהילים של לילה זה. וראה דברי הרבי בעניין זה בס' 'מקדש מלך' ח"ב עמ' 390.

16 'התוועדויות' תשד"מ ח"א עמ' 294.

17 ס' המנהגים שם. וראה 'התוועדויות' תשמ"ג ח"ג עמ' 418. לאידך, י"א שפעם אירע שמיהרו מאד, ואז הרבי המשיך וסיים בחדרו.

18 לדברי הרה"ח ר"ל ש' גרונר ('הערות וביאורים - אהלי תורה' גיליון תתמה ס' 76), הרבי אמר קדיש אחרי כל ספר וספר בליל הו"ר, הן בשנת תשכ"ה והן בשנת תשמ"ט (דלא כסברת ה'אוצר' עמ' שלב). רק בשנת תשי"א לא אמר כלל (ימי בראשית עמ' 269).

19 בס' המנהגים, מסה"ש תש"ח עמ' 171, ההוראה היא לומר אחר כל ספר את היהירצון של הו"ר והיהירצון שלאחר צאת הלבנה, אבל לא את היהירצון של יו"ט. אבל (בהתוועדויות

11) ס' המנהגים שם.

נשים וקטנים²³. לקטנים שבְּעֵרִיסָה - יש אומרים גם לחבוט עבורם].

קושרים אותן על־ידי עלים של לולב²³.

גם מי שהיה ער כל הלילה²⁴ ולא ישן חצי שעה - מברך בבוקר את כל ברכות־השחר. מי שבִּוּדָאֵי ישן שיעור זה, רחץ פניו ולבש בגדיו (ונעל נעלי־עור) - מברך את כל ברכות השחר מחצות הלילה ואילך²⁵ חוץ ממי שלא שמע קול תרנגול, שחייב להמתין לעלות השחר [יש לצאת לצרכים תחילה כדי לברך אשר יצר].

שחרית:

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב היה מחליף את ההדסים והערבות בחול־המועד סוכות, וכיוון כך, שלנטילת לולב בהושענא־רבה יהיו הערבות וההדסים חדשים²⁶ (אבל אין זו הוראה לרבים, וראה בגיליון הקודם ביום א' דחווה"מ).

בהושענא־רבה אין לובשים 'קִיטל', ובתפילה עצמה (וכן בהוצאת ספר־תורה וכו') אין מוסיפים על נוסח תפילת חול־המועד²⁷.

לפני תפילת הלל מסירים את שתי הכריכות שעל הלולב עצמו, ונשארות רק שלוש הכריכות המאגדות את הלולב, ההדסים והערבות ביחד¹¹, כי בהושענא רבה צריך להרבות בכסוס עלי

23 שם עמ' שלד"ו.

24 מי שנשאר ער כל הלילה עד לאחר **שבוּדָאֵי** עלה השחר, לכאורה אין ללמוד עד שיברך ברכות התורה [אך הרה"ח ר' יוסף־יצחק ש"ל אופן העיר, שלא נמצא בטוש"ע ובשו"ע אדה"ז סי' מרמז **האיסור** (כלשון לוח כולל־חב"ד דהיום, וס' שבח המועדים פנ"ז סי' ד) **להניעור** בלילה ללמוד לפני ברכת התורה. ואכן בס' מנהג ישראל תורה' (סי' מז ס"ק א) מביא שאין בזה איסור. וראה גם 'המלך במסיבו' ח"א עמ' קעב"ג. ויל"ע במשמעות הל' בסידור לפני ברכת התורה בזה. ובאמירת תיקון ליל שבועות ובכלל בהתוועדויות, כולל הרבי עצמו - רגילים תמיד להמשיך בד"ת ואין נוהרין בזה כלל (והביטוי **מיד** כשהאיר היום" נאמר רק על נט"י, בשו"ע אדה"ז מהדו"ק סי' ד סי"ג). ואולי הטעם, כיוון שיש דעות שלא נתחייב בברכה זו, וגם להדעות שמברך, היינו **שרשאי** לברך ברכת השבח להקב"ה ככל ברכות השחר, אבל לא שאסור ללמוד קודם לכן. ועצ"ע].

25 ראה פרטי החיוב בקצוה"ש ה, בדה"ש טו. באג"ק כרך חי, עמ' רעח איתא שעיקר הומון משנתחייב בהן, ואחר־כך הוא רק תשלומין. וכל־שכן לעניין ברכת התורה, עיי"ש. וראה בלוח חג השבועות, שם נתבאר וצויינו כ"כ פרטים בעניין ברכות השחר למי שניעור בלילה בכלל.

26 סה"ש תש"ד עמ' 14.

27 'אוצר' ס"ע שלו.

מנהג ישן, שהגבאים מחלקים מקופת הציבור תפוח מתוק לכל אלה שאמרו תהילים בליל הושענא־רבה, בין ספר לספר וכיוצא בזה. אכילתו הייתה מיד בסוכה, כשאמרו תהילים בסוכה. כיום, כשאין אומרים את התהילים בסוכה והכול מהדרים שלא לאכול מאומה מחוץ לסוכה, אוכלים את התפוח בסוכת בית־הכנסת או אחר־כך בסוכה הפרטית, לאחר שמטבילים אותו בדבש, על דרך המנהג בראש־השנה²⁰.

אחרי גמור אמירת התהילים, ניעורים כל הלילה (עד עלות־השחר) ועוסקים בלימוד התורה, איש איש במה שבוחר.

חשוב לדעת, שבכמה משיחותיו נוקט הרבי בפשטות שגם אצלנו נוהגים לומר את פרקי הזוהר המובאים בספר 'תיקון ליל הושענא־רבה'²¹.

בסוף הלילה היה כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע הולך לטבול במקווה. אבל למעשה אין רגילים לנהוג כך²².

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב היה מכין (קושר) את ההושענות עבור כל בני הבית [מכינים גם עבור

תשמ"ג ח"א עמ' 249, תשמ"ט ח"א עמ' 189, וביותר) בשיחת ליל הור"ר תש"נ (התוועדויות ח"א עמ' 193 הערה 33, כולן מהקלטה) מדובר על היהירצון שלאחר אמירת תהילים, שבו אומרים 'כאילו אמרם דוד מלך ישראל בעצמו' - 'כולל גם (ואדרבה - במיוחד) בהושענא רבה'.

20 שערי הל' ומנהג או"ח ח"ב סי' רעו, מהתוועדויות תשמ"ה ח"א עמ' 346. וראה 'אוצר' עמ' שלג. לכאורה, כשאוכלים זאת שלא בתוך הסעודה יש ליטול ידים תחילה ללא ברכה, כמבואר בשו"ע אדה"ז סי' קנח ס"ג, ובסידורו סוף סדר נט"י לסעודה. אבל העירוני שכ"ז בזמנם שהיה רוב שימוש הדבש לשתייה (לעשיית 'מעד', או כממתיק למשקאות, ראה משנ"ב קנח, יד. אף שבנ"ך מוזכרת לרוב **אכילת** דבש) אבל בימינו שרוב השימוש הוא לאכילה (ואפילו לטבל הפת, דינו כאוכלין), וע"פ דברי הרבי באג"ק ח"א עמ' עא, ש'אפילו אם בעל הכוורת הוא ישראל - הרי אם רודה למכירה, י"ל שקובע מעשה הקונה", ולכן צ"ל שהדבש ומה שמטבילים בו פטורין לגמרי מנט"י. וראה בקובץ 'היכל הבעש"ט' גיליון ט עמ' קפב וגיליון לד עמ' קפב, וש"נ.

21 התוועדויות: תשמ"ג ח"א עמ' 247. תשמ"ו ח"א עמ' 408, תשמ"ח ח"א עמ' 291, ועוד.

22 'אוצר' עמ' שלג, אדמו"ר מהורש"ב - משיחות הור"ר תש"ח (סה"ש תש"ח עמ' 171. ושם, שהטבילה שייכת להור"ר (אולי - ע"ד ליל שבועות. וראה גם 'אוצר' ניסך־סיון ריש עמ' רטו בקשר לליל שש"פ) ולא לתפילת שחרית. וראה לשון הרמ"א סי' תרס"ד ס"א ע"ז, וב'התקשרות' גיליון תשע"א עמ' 17.

הלולב ובשמחה²⁸.

הושענות:

מוציאים את כל ספרי התורה שבהיכל¹¹, ועומדים עמם ליד הבימה²⁹. אומרים את ז' הושענות, גם היום מתחילים להקיף את הבימה בכל פעם באות ס' או ע'³⁰ (לאחר גמר כל הקפה אומרים בקול את הפסוקים שלאחר כל הושענא, פסוקים המיוחדים להושענא-רבה), ומקיפים את הבימה שבע פעמים, בארבעת המינים בלבד³¹ (בלא הערבות של ה'הושענות'). לאחר-מכן, אומרים "אני והו... כהושעת... אני והו הושיעה נא" (בהשמטת הקטע האחרון, שייאמר בסוף ה'הושענות דהיום). ומתחילים "יתננו לשם...". עד סיום פיוטי ה'הושענות.

[כמדומה שנוהגים לומר כל 'כותרת' בקול, הש"ץ ואחר-כך הקהל].

יש לפסק כך: "ואוצר - הטוב לנו - תפתח"³². "קול מבשר..." - אומר הש"ץ ג' פעמים ואחר-

כך הקהל ג' פעמים.

בסיומם, מכניסים את ספרי התורה להיכל, מניחים את ארבעת המינים ואומרים 'קדיש תתקבל'. לאחר מכן, לוקחים חמישה בדי ערבה³³ וחובטים בקרקע חמש פעמים [הרבי היה מפריד את הערבות זו מזו קודם החבטה, וחובט קלות. כן עמד באמירת הלל, וחביטת ה'הושענות הייתה על הרצפה ממש, ולא על הבימה או שטיח]³⁴, מניחים את ה'הושענא' הצידה, ואחר-כך אומרים את ה"יהי רצון".

גם נשים וקטנים נוהגים בחביטת הערבה³⁵.

הרבי לא היה זורק את ה'הושענות' החבוטות על ארון-הקודש (כמנהג העולם). לעיתים הניח על כיסאו, לעתים השאירן על הקרקע, ולעיתים הכניסן לסידורו ולקחן עמו³⁶.

אחר-כך מוציאים ספר תורה, וקוראים לארבעה עולים. למנהג אה"ק: לכולם "וביום השביעי". לשיטה השנייה: כהן: "וביום החמישי", לוי: "וביום השישי", ישראל: "וביום השביעי", רביעי: "וביום השביעי".

קרבן היום במוסף: "ביום השביעי".

בספר המנהגים נאמר: "אין מנהגנו לאחל איש לחברו בהושענא-רבה ג'מרת חתימה טבא, פתקא טבא וכיוצא בזה" (אולי - כדי שלא לשנות מהנהגת שאר ימי חול-המועד³⁷). אבל בשנים האחרונות הזכיר זאת הרבי, ואף איחל זאת פעמים רבות בהתוועדויות יום זה³⁸.

[מנהג ישראל לערוך היום 'סעודת-יום-טוב'³⁹ לפני חצות היום - אם כי מדינא מותר עד 'מנחה קטנה'].

טובלים פרוסת המוציא בדבש, אבל על השולחן שמים גם מלח. מנהג ישראל לאכול היום 'קרקעפכין' (כיסני-בצק ממולאים בבשר)⁴⁰.

בארץ-ישראל מעבירים היום אחר חצות את הסדרה (פרשת השבוע - 'ברכה'), שניים מקרא ואחד תרגום, כולל הפטרה.

בארץ-ישראל, נכנסים לסוכה לפנות ערב (ואוכלים או שותים דבר-מה) כדי 'להיפרד' ממנה, אבל אין אומרים "יהי רצון"⁴¹. בחו"ל - ראה בהערה⁴¹.

(28) לקוטי שיחות ח"ד עמ' 1368.

(29) הגהת הרבי ללוו כולל-חב"ד, 'אוצר' עמ' שלח.

(30) 'אוצר' עמ' שלט.

(31) שער הכולל פ"ח ס"ט, ממשעות האמור בסידור אדה"ז, שלוקחים את הערבות רק לאחר סיום אמירת ה'הושענות'.

(32) סה"מ תרפ"ז ס"ע כא, לקוטי דיבורים ח"א דף נט.א.

(33) יש להדגיש שהמצוה היא **נטילת** הערבה בפני-עצמה, וזכר להקפת המזבח בערבה, ושם היתה הנטילה עיקר, וצ"ל כמו בלולב "דרך גדילתה" (ס' ארבעת המינים השלם' ס"ע תעה, ע"פ השו"ע ס' תרס"ד ס"ב"ז. ורק בסו"ס ז ברמ"א נזכר **שחובטין** אותה, ע"פ הגמ' "חביט חביט" לפי הרמב"ם והרי"ץ גיאת, וע"פ האריז"ל שמדובר בחבטה ממש).

(34) כן בדקו וראו, ודלא כמ"ש ב'אוצר' עמ' שמ.

(35) שם עמ' של.

(36) שם עמ' שמ.

(37) על-דרך האמור לעיל ע"י ציון 27.

(38) 'התוועדויות' תשמ"ו ח"א עמ' 309, תנש"א ח"א עמ' 163 (האחרון - כאיחול).

(39) ערוך השלחן ס' תרס"ד ס"יג (ויש לברר מה מנהגנו בזה).

(40) נזכר בהערת הרבי בספר המנהגים ס"ע 58 (וכיוון שאינו 'מנהג חב"ד', אף שנוהגין בו גם אצלנו, לא נזכר בס' המנהגים במקומו, משא"כ בערב יוה"כ שנוזר במאמר אדה"ז כמובא שם - אולי יש לו גם ענין חב"ד עימא. וצריך לחלק בינו ובין נושא הסתכלות הקהל על התוקע, שהרבי ענה שהוא (רק) 'מנהג ישראל' אף שנוזר בכתיב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע).

(41) **לבני חו"ל**: עירוב תבשילין. העברת הסדרה והפרידה מהסוכה - רק למחר.

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע הזהיר בשם אביו
כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע:

"את הארבעים ושמונה השעות [בחו"ל;
בארה"ק - עשרים וארבע שעות] של שמיני-עצרת
ושמחת-תורה צריכים לייקר במאוד. בכל רגע
אפשר לשאוב אוצרות בדליים ובחביות, בגשמיות
וברוחניות, וכל זה על-ידי הריקודים"⁴⁶.

הרבי הנהיג ללכת בתהלוכות לבתי-כנסיות,
וגם לאלה שבשכונות מרוחקות, כדי לשמח יהודים
בשמחת החג.⁴⁷

תפילת ערבית: בנעימת התפילה ביום זה אין
משנים כלום לנעימת הימים הנוראים.⁴⁸

שיר המעלות, חצי קדיש, ברכו, ערבית של יום-
טוב.⁴⁹ קדיש שלם.

האבלים (רח"ל) אומרים משניות וקדיש דרבנן,
אך אין אומרים 'עלינו' [עתה, אלא רק אחר
ההקפות כדלהלן].⁵⁰

לאחר מכן - קידוש⁵¹ והתוועדות.⁵²

קידוש: 'אתקינו' ונוסח הקידוש דיום-טוב,
'ושהחיינו' (נשים שבירכו 'שהחיינו' בשעת הדלקת
הנרות - לא יברכה בשעת הקידוש).

בשמחת-תורה מהדרים במיוחד לעשות קידוש
כל-אחד לעצמו ולא לצאת ידי-חובה ממישהו אחר,
שכן ברכת 'שהחיינו' היא גם על התורה, והלוואי

במנחה של הושענא-רבה אומרים בפעם
האחרונה "לדוד ה' אורי".

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לא נהג להדליק נר
בכל יום שמזכירים בו נשמות.⁴²

הדלקת נרות: ברכת "להדליק נר של יום-טוב"
ו"שהחיינו".

בלוח כולל-חב"ד נאמר שנוהגים לפרוש פרוכת
לבנה ומעיל לבן על הספר-תורה [רק] ביום
שמברכים 'גשם' או 'טל', אך בבית-מדרשו של
הרבי הייתה הפרוכת הלבנה פרושה מראש-השנה
ועד אחרי שמחת-תורה.⁴³

יום חמישי

כ"ב בתשרי, שמיני-עצרת ושמחת תורה⁴⁴

בשמחת-תורה, מנהג ישראל (אשר "תורה היא")
לשמוח בשמחה זו יותר משמחת בית-השואבה,
ויותר משמחת יום-טוב סתם.⁴⁵

42) המלך במסיבו ח"א עמ' שכא, 'אוצר' עמ' רכז, עיי"ש. המנהג
שנשלל היה, במקורו, להדליק לפני אמירת 'זיכור' ביום-טוב, ואם
חל בשבת - בערב שבת [וכיום נוהגין העולם להדליקו תמיד לפני
כניסת החג] - 'אוצר' שם. אבל בערב יום-הכיפורים (שאומרים
בו 'זיכור'), מדליקים נר ששמה.

43) 'אוצר' עמ' שסג, וראה במענה הרבי 'מאוצר המלך' ח"ב עמ' 90,
שגם המעיל של הס"ת שם הוא לבן במשך כל חודש תשרי.

44) **לבני חו"ל**: יום חמישי - שמיני עצרת. מקדשים ואוכלים
בסוכה - הן בלילה והן ביום (אבל אין מברכים לישב בסוכה.
ונוהגים אף משתיית מים חוץ לסוכה). לאחר מעריב - קידוש
והקפות. בשחרית - אין הקפות. מוציאים ב' ס"ת, בראשון
קוראים בפ' ראה: 'עשר תעשר', ח"ק, ובשני למפטיר: 'ביום
השמע"צ'. הפטרה: 'ויהי ככלות... ולישראל עמו'. הזכרת
נשמות. במוסף - תפילת גשם, נשיאת כפים. אחה"צ, ערב
יום הקריאה, קוראים שמו"ת כל פרשת ברכה עם ההפטרה
דשמחת-תורה (שערי הל' ומנהג ח"ה ס' פה, והיום יום ד' טבת).
לפנות ערב נפרדים מהסוכה (ואוכלים או שותים משאו).

יום שישי - שמחת-תורה. ערבית של יו"ט, קדיש תתקבל (משניות
וקדיש דרבנן). בהדלקת הנרות: להדליק נר של יו"ט ושהחיינו.
קידוש של יו"ט. הקפות כדאמול. שחרית: נשיאת כפיים בחזרת
הש"ץ (ולא במוסף), הלל שלם, קדיש תתקבל, קידוש והקפות
כמפורט במגים בשמע"צ.

בשיעורי חת"מ מסיימים היום את פרשת ברכה, ולומדים פרשת
בראשית עד סיום שישי ככפנים (ראה שערי הלכה ומנהג ח"ה ס' פח).
ולמחרת, באסרו חג החלל בש"ק, פ' בראשית שביעי (שם).

45) ספר-המנהגים - מנהגי שמח"ת, וראה לקו"ש ח"ד עמ'
7-166 ובהערות שם. אודות סגולת השמחה בימי שמע"צ

ושמח"ת, ראה המלוקט מדברי רבותינו נשיאנו בקובץ 'אהלי
ליובאוויטש', גיליון ד, עמ' 134 ואילך.

46) ספר-המנהגים. וע"ע 'אוצר' עמ' שסב. 'אהלי ליובאוויטש' עמ'
146.

47) ראה 'אוצר' עמ' שנט, וש"נ. וראה לשון סידור אדה"ו (נדפס
גם בסידור תהילת ה') לפני 'אתה הראית'.

48) 'אהלי ליובאוויטש' עמ' 156.

49) שכח והזכיר 'חג הסוכות' במקום שמיני-עצרת, ראה הדעות
בהו בנטעי גבריאל, סוכות פרק פא ס"ב ובהערות, ולמעשה אינו
חוזר, ואם יכול - בתפילות היום - יכוון לצאת בשמייעה מהש"ץ.

50) 'אהלי ליובאוויטש' עמ' 139, ועיי"ש בטעם הדבר.

51) כמדומה שרבים מקילין לקדש הלילה על יי"ש כ'חמר
מדינה', ראה בעניין זה בשו"ע אדה"ו ס' ערב ס"י וב'קיצור
הלכות', מילואים עמ' סג. ואולי זהו כמו בעוד כמה ענינים
שהקלו היום לשמחת התורה.

52) מקדשים וטועמים [ראה 'אוצר' עמ' שנא], ומתוועדים
כהכנה רבה לעריכת ההקפות בשמחה. וראה 'אוצר' עמ'
שעא. 'אהלי ליובאוויטש' שם (ולהלן עמ' 141 אודות קידוש
בשמע"צ בחו"ל אף לפני מעריב, ולהלן עמ' 151 אודות חשיבות
ההתוועדות אף יותר מההקפות עצמן, עיי"ש).

שיפיקע את עצמו⁵³.

בשמחת-תורה היה כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו מסיר [לפעמים, וכהוראת-שעה בלבד!] את ההגבלה שהטיל על שתיית 'משקה'⁵⁴. מנגנים ביום זה ניגון 'ארבע בבות'⁵⁵. סדר הקפות: "אתה הראת" פסוק בפסוק (ומכבדים בקריאתם אנשים שונים⁵⁶), ולאחר מכן אומרים "אב הרחמים".

לאחר מכן⁵⁷ היה מורה כ"ק נשיא דורנו להוסיף פסוקים שונים לפי צורך השעה והעניין, כגון (פסוק שנעשה דרך קבע במשך השנים): "והיה זרעך... ופרצת... וזרעך" (בראשית כה,יד); "הושיעה את עמך..." (תהילים כה,ט); ולפעמים: "הנני מביא אותם מארץ צפון..." (ירמיה לא,ז)⁵⁸.

אמירת 'אתה הראת', 'אב הרחמים' והפסוקים הנ"ל - שלוש פעמים, ורק לאחר 'אב הרחמים' [וההוספות] פותחים את ארון-הקודש⁵⁷.

מוציאים את כל ספרי-התורה⁵⁹, ומקיפים את הבימה כנהוג. הש"ץ מכריז לאחר כל הקפה (כהלשון בסידור): "עד כאן הקפה א'", "עד כאן הקפה ב'", וכו'. לאחר כל הקפה, מחזירים את כל ספרי-התורה לארון-הקודש⁶⁰.

הרבי שלל את הנהגת המקפידים להסיר את הכתרים מספרי-התורה לקראת הריקודים, בחששם

53 לקו"ש ח"ט עמ' 371, וש"נ בהערה 6. וראה בזה 'אהלי ליבאוויטש' עמ' 152.

54 שהיא בדרך-כלל שלוש-ארבע כוסיות ('התקשרות' גיליון יב עמ' 12) - 'אוצר' עמ' שע. וכמו בשנת תשכ"ו (ת"מ כרך מה עמ' 127). חלות הגזירה גם על שמח"ת מפורשת בכ"מ (כמו בתורת-מנחם כרך מד עמ' 100, וב'חידות' שנדפסה בספר היכל-מנחם כרך ג עמ' רנח).

55 ספר-הניגונים ח"א (ניגון א) עמ' ל - מסה"ש תש"א עמ' 86. וראה סה"ש תפר"ח עמ' 12 וש"נ, סה"ש תש"ב עמ' 13.

56 המנהג בבית-הרב למכור פסוקי 'אתה הראת', ולכבד בפסוק ראשון ואחרון, ולפעמים פסוקים נוספים, את כ"ק האדמו"ר. בליל שמחת-תורה, ההכנסה היא לטובת ישיבת תורת, וביום שמח"ת ההכנסה לטובת המוסדות 'מרכז לענייני חינוך' ומחנה-ישראל - ספר-המנהגים.

57 כן מפורש בסה"ש תש"נ ח"א עמ' 615, ודלא כמ"ש בסידורים שונים שנדפסו לאחרונה.

58 'אוצר' עמ' שנד"שונו.

59 להעיר מ'שערי הלכה ומנהג' י"ד סי' קיח, שצע"ג על סמך מה נהגו בכמה בתי-כנסת להשאיר ס"ת שא"ל לתקנם 'בשביל הקפות', עיי"ש.

60 לוח כולל-חב"ד.

שמה יפלו⁶¹.

בפסקה 'עוזר דלים' אמר כ"ק אדמו"ר מהורש"ב, שצריך להפסיק קצת בין תיבת 'עוזר' לתיבת 'דלים'⁶².

בשנת האבלות (רח"ל) אין הולכים להקפות לבד, אלא בליווי⁶³.

הניגונים המושרים בשעת ההקפות הם ניגונים קבועים מדור ודור. ומהם: "וכל קרני רשעים אגדע"⁶⁴; "על הסלע הך"⁶⁵; הניגון המכונה 'ניגון ההקפות של ר' לוי-יצחק'⁶⁶; ניגון ריקוד⁶⁷; והרבי היה מוסיף עליהם עוד ניגונים⁶⁸.

נוהגים לנגן את ניגון 'האָפּ קאזאק' של הסבא משפולי⁶⁹.

אין מנהגנו לקרוא קריאת התורה בליל שמחת-תורה⁷¹.

אחר ההקפות (מחזירים את ספרי-התורה לארון-הקודש ללא כל אמירות⁷⁰): "עלינו", 'קדיש יתום', 'אל תירא', 'אך צדיקים'.

סעודת יום-טוב בבית⁷¹. בשמיני-עצרת ושמחת-

61 ובפרט על-פי המפורש בזהר (ח"ג רנב), שעיקר העניין ד'כתר תורה' שייך בשמחת-תורה דווקא, ומשמחת-תורה נמשך עניין זה על כל השנה - התוועדויות תשמ"ג ח"א עמ' 308. ואגב, צריך ביאור בכללות ענין ה'כתר' לס"ת, שנתחדש ע"י הרבי החל מסיום הס"ת לקבלת פני משיח - ט' שבט תש"ל, מאי שנא מעניין נוי-סוכה ונוי-מצוות בכלל, שמנהגנו שצ"ל מגוף המצוה ולא באמצעות דברים חיצוניים (כביאור הרבי, ראה 'אוצר' עמ' רסו).

62 סה"ש תש"ד עמ' 31, ושם נתבאר.

63 ספר-המנהגים עמ' 78. וראה 'אוצר' עמ' שנח. 'תורת-מנחם - מנחם-ציון' ח"א עמ' 227.

64 ספר-הניגונים ח"ג ניגון קסא.

65 שם, ניגון קסג.

66 שם ח"א ניגון קסה.

67 שם ח"ב ניגון קפה - על ניגון זה אמר הרה"ח וכו' ר' לוי-יצחק ע"ה, שמקובל בידו שהושר בשעת ההקפות אצל אדמו"ר הזקן. הרבי היה מנגנו פעמים רבות בשעת חדוותא - 'אוצר' עמ' שנח.

68 כ"ז מ'אוצר' שם.

69 ספר הניגונים ח"א (ניגון כד) עמ' מט - סה"ש תש"ד עמ' 116, וראה סה"ש תורת שלום עמ' 236.

70 'אוצר' עמ' שנט, ע"פ הגהת הרבי ללוח כולל-חב"ד.

71 בסוף התוועדות יום ב' דחה"ס תשכ"ז ('תורת מנחם' כרך מח עמ' 101. ועיי"ש עמ' 15) ציווה הרבי להכריז, ש"אף שכבר יצאו י"ח קידוש ב'פורס מפה ומקדש' - אעפ"כ יכול כל אחד לקדש עוה"פ בבית, כדי להוציא י"ח את בני הבית". ולכאורה הוא דלא כפס"ד אדה"ז בס"י רעג ס"ו שלכתחילה לא יקדש להם אם יודעים לקדש לעצמם (ובס"י ח"א וקפ"ו ס"ד אף לא הזכיר שזה

'אתה הראת' (של פתיחת הארון). י"ג מידות ו"ריבונו של עולם", יהיו לרצון, ואני תפילתי, "ברוך שמיא", וכל סדר הוצאת ספריתורה. מוציאים שלושה ספריתורה, בראשון קוראים⁷⁶ בפרשת 'וזאת הברכה', ואם יש צורך, חוזרים כמה פעמים עד שכל הציבור יעלה לתורה. בסיום עולה אחד עם כל הנערים ומברך איתם ברכת התורה⁷⁹. בבית הכנסת של הרבי עולים בשמחת-תורה כמה קרואים יחדיו ומברכים כולם כאחד. לכוהן - כוהנים, ללוי - לויים, ולשאר העליות - ישראלים [גם הילדים עולים עם אבותיהם]⁷⁷. למנהגנו: בעליות רגילות כשעולים כמה קרואים ביחד, מברכים כולם כאחד, אבל בעליית 'כל הנערים' מנהגנו שהגדול העולה עמהם מברך ומוציא את כולם⁷⁸.

אין מנהגנו לפרוש טלית על הנערים ועל שאר העומדים אצל הבימה ולומר "המלאך הגואל"⁷⁹. 'חתן-תורה' ו'חתן בראשית' יכולים להיות גם כוהנים או לויים.

אומרים 'מרשות' ל'חתן תורה', וקוראים 'מעונה אלוקי קדם' עד "לעיני כל ישראל", ואין נוהגים לפרוש טלית על ראש העולה ל'חתן תורה'⁸⁰. לאחר גמר קריאת הפרשה אומר כל הקהל "חזק חזק ונתחזק", וגם העולה בעצמו אומר כן לפני הברכה האחרונה⁸¹.

מניחים את ספר-התורה השני על הבימה ליד ספר-התורה הראשון, ולא יסירו את ספר-התורה הראשון עד שיניחו על הבימה את ספר-התורה השני. מגביהים וגוללים את ספר-התורה הראשון, ואין מהפכים אותו ופניו אל העם, ואין משנים במאומה מסדר ההגבהה של כל השנה⁸².

תורה אין טובלים פרוסת המוציא בדבש¹¹. (כל) יום-טוב "צריך לקבוע כל סעודה על היין, דהיינו שישתה יין באמצע סעודתו אם ידו משגת"⁷².

"ידוע לכול, שבאמירת "שמע ישראל" בקריאת-שמע על מיטתו בשמחת-תורה, צריך לקבל על עצמו את המסירה ונתינה להרבצת תורה במסירת-נפש בגופו, רוחו ונשמתו, וזו צריכה להיות כל מהותו"⁷³.

שחרית:

בשחרית (בלבד) - נשיאת כפיים ככתפילת מוסף של כל יום-טוב¹¹.

לאחר חזרת הש"ץ - 'הלל שלם', 'קדיש תתקבל'. 'שיר של יום', 'הושיענו' (אין אומרים 'לדוד ה' אורי'), קדיש יתום.

קידוש: "אתקינו" דיום-טוב, "אלה מועדי", "בורא פרי הגפן". ואחר-כך נוטלים ידיים לסעודה או אוכלים כזית 'מזונות'. התועדות⁷⁴.

סדר הקפות: כדאתמול, "אתה הראת" פסוק בפסוק ולאחר מכן "אב הרחמים". כן עושים שלוש פעמים⁵⁷.

לאחר-מכן, פותחים את ארון-הקודש, מוציאים את כל ספריתורה ומקיפים את הבימה ז' חצאי הקפה (בהמשך אחד), בסך-הכול שלוש הקפות וחצי. אבל אומרים את כל סדר ההקפות, ללא הכרזת "עד כאן הקפה...". ומחזירים את כל ספריתורה לארון-הקודש (ללא כל אמירה) וסוגרים אותו⁷⁵.

רק לכתחילה. מאידך בקו"א סי' ערב ס"ק ב כתב "ואף גם זאת אינה חובה גמורה, כי רבים חולקים" והוא כנראה ע"פ מנהג העולם להקל בזה, ראה תהלה לדוד סי' ח ס"ק ג, והנסמן בש"ש כהלכתה ח"ב פנ"א הע' יג.

72) שו"ע אדה"ז סי' תקכ"ט ס"ד (וכיוון שכתב "אם ידו משגת", אולי אין חובב זה למי שקשה לו גם מבחינת בריאות עד"מ, משא"כ בשמחה דלהלן). זאת מלבד חובת השמחה בין. אבל לכאורה אם עשה כן פ"א ביום, יצא גם ידי שמחת יו"ט. משא"כ כשיוצא י"ח שמחה בין הקידוש (תוד"ה ידי יין, פסחים קה"ב, שיחות קודש תשל"א ח"ב עמ' 87. וראה 'התקשרות' גיליונות תסג ותקל"ט), עדיין לא קבע סעודתו על היין.

73) סה"ש תש"ד עמ' 39 (בתרגום ללה"ק - עמ' לו).

74) ואף שלכאורה יש בעיה בהתועדות לפני מוסף עפ"י מ"ש בשו"ע אדה"ז סי' רפו ס"ד, אולי י"ל עפ"י מש"כ בספר השיחות תש"א עמ' 120 ובהערה 10, עיי"ש. וכנראה לא נהגו לעשות אז סעודה ממש, ראה 'אוצר' עמ' שגא ועמ' שעו.

75) לוח כולל-חב"ד. 'אוצר' עמ' שעח.

76) הקריאה - בנעימת הטעמים הרגילה, ולא בנעימת הימים הנוראים (שם עמ' שעט).

77) 'אוצר' שם. וראה פרטים נוספים בהנהגה, במציאות והדעות בהלכה בזה, שם וב'אהלי ליובאוויטש' עמ' 157, ובקובץ 'אהלי שם' גיליון ח' עמ' קנה.

מעלים לתורה בכל מחזור (אם ישנם) כהן, לוי וישראלים (כ"מ בשערי-אפרים ש"ח סנ"ו, וע' בשו"ע סי' קלה ס"י ונו"כ).

78) משיחת יום שמח"ת תשי"ט ס"ח ('תורת מנחם - התוועדות' (כד) תשי"ט ח"א עמ' 146).

79) 'אוצר' עמ' שפ.

80) שם עמ' שפד.

81) ראה מקורות וביאורים לזה, לאחרונה - בגיליון תתקל"ט.

82) 'אוצר' עמ' שפא.

אומרים "מרשות" ל'חתן בראשית' בלשון יחיד ככתוב בסידור. וקוראים מ"בראשית ברא" עד אשר ברא אלוקים לעשות, ואין נוהגים לפרוש טלית על ראש העולה ל'חתן בראשית'. הקהל עונה בקול רם – אחר כל יום בכריאה – את הפסוק "ויהי ערב ויהי בוקר יום...". והקורא אומר אחריהם, וכשמגיע הקורא ל"ויכולו" אומרים כולם⁸³ "ויהי ערב... יום השישי ויכולו..." – בהמשך אחד⁸⁴ עד "לעשות", והש"ץ חוזר אחריהם⁸⁵.

מניחים את ספר-התורה השלישי אצל השני, ואומרים חצי-קדיש. הגבהה גלילה. מפטיר בספר השלישי במוסף היום בפרשת פינחס. הפטרה: "ויהי אחרי מות משה... רק חזק ואמץ" (יהושע א). אחרי קריאת התורה אומרים את הפיוטים: "שישו ושמחו", "התקבצו", "אגיל ואשמח"⁸⁶, "אשריכם ישראל", כנדפס בסידור (אחר סדר הקפות)⁸⁷.

אחרי-כך היו רוקדים ריקוד נוסף בניגון שמחת-תורה, בהתלהבות גדולה⁸⁸. "יזכור": מי שיש לו אב ואם – יוצא מבית-הכנסת. אבלים בתוך שנתם (רח"ל) נשארים בבית-הכנסת, אבל אין אומרים "יזכור". בהזכרת נשמות אומרים "בן/בת פלונית".

הזכרת הגשם: קודם תפילת לחש של מוסף מכריז השמש "משיב הרוח ומוריד הגשם", ומתפילה זו מתחילים לומר זאת בכל התפילות. המתפלל ביחיד – ימתין עם תפילת המוסף עד שיתפללו הציבור, כדי שיוכל לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם". מי ששמע הכרזת "משיב הרוח ומוריד הגשם" קודם שהתפלל תפילת שחרית – אם אינו מתפלל במניין אחר, אומר גם בתפילת שחרית "משיב הרוח ומוריד הגשם"⁹⁰. טעה ואמר "מוריד הטל" – אינו חוזר.

בחזרת הש"ץ – תפילת גשם. אין נושאים כפיים. שיעורי חת"ת: לומדים היום⁹¹ פרשת ברכה החל מ'חמישי' עד סיום הסדרה עם פירש"י, ופרשת בראשית עד 'חמישי' עם פירש"י. תזכורת: כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו נהג, בעת ההתוועדות של שמחת-תורה (או שבת בראשית), להזכיר על-דבר השתתפות כל אחד ואחת במגבית 'קרן השנה' (מניין ימי שנת תשע"ח – שנ"ד). מוצאי יום-טוב: הבדלה: מתחילים "הנה א"ל ישועתי"⁹². ברכת הגפן, ברכת המבדיל. רבים נוהגים (על-פי מנהג האריז"ל⁹³) לערוך הקפות בארצנו הק' גם בלילה זה. כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו היה מעודד את השמחה, ושולח מברקים למקומות המרכזיים (כפר-חב"ד, נחלת-הריחב"⁹⁴ וירושלים ת"ו) מדי שנה בשנה.

89) רצוי לקרוא לכל היוצאים מביה"כ ל'יזכור' לחזור פנימה לפני אמירה זו.

90) ס' המנהגים שם, עמ' 69 (עיי"ש בהערה).

91) שערי ה' ומנהג ח"ה ס' פח, עיי"ש.

92) בפרמ"ג ס' תצא, משבצות ס"ק א, כתב שגם במוצאי יו"ט לחול אומרים פסוקים אלו (כמנהגו), אלא שהעולם אינו נוהג כן כמ"ש בלקוטי מהרי"ח (סדר הבדלה מוצ"ש ד"ה ועיין בפרמ"ג, נדפס ראשון ח"ב פב, א).

93) ולהעיר מההוראה (ע"פ רשימות היומן' עמ' שלב. 'התקשרות' סוף גיליון רב"י) שגם היוצאים יד-יחובה אומרים פסוקים אלו בלחש עם המבדיל, (כמ"ש ב'ספר מהרי"ל – מנהגים' עמ' רכד, עיי"ש בהערה 5, ובלקוטי מהרי"ח הנ"ל) וגם ברכות הריח והאור אומר כ"א לעצמו. 93) כך החיים ס' תרס"ט ס"ק ל, וש"נ.

94) ולהעיר מדעת הרמב"ם בהל' קידוש-החדש פ"ה הי"ב בענין

83) הרבי, שעלה תמיד ל'חתן בראשית', אמר הן את 'ויהי ערב' והן את 'ויכולו' (עכ"פ התחיל לאומרים) עם הציבור (ולא עם הבעל-קורא).

84) גם משום שהוא ראשי-תיבות שם הוי"ה: "יום השישי ויכולו השמים", ולכן אין מפסיקין בו. ראה נטעי גבריאל סוכות פצ"ג סכ"ו מהלבוש ומהרי"ל וכו'.

85) 'אוצר' עמ' שפד-שפה.

86) ב'אוצר' עמ' שפן, כתב שצ"ל "בו" (בוא"ו ולא באל"ף) יבא צמח" (ולא ציין מקור לדבריו). אמנם בשיחה המוגהת האחרונה לע"ע דליל שמח"ת קודם הקפות תשנ"ב ס"א (סה"ש תשנ"ב ח"א עמ' 37) בגוף השיחה, נדפס כבסידור: "בא" (באל"ף) יבא צמח בשמחת תורה".

87) לוח כולל-חב"ד, ע"פ מש"כ בסידור שאומרים זאת אחר ("כל 'אחר' – סמוך", רש"י בראשית טו, א) קרה"ת. והטעם לכאורה כיוון שקרה"ת היא שלימות השמחה שעליה מדובר בפיוטים אלו, ורק אח"כ אומרים שאר האמירות ו'יזכור' בכללן, שהן עניינים בפ"ע. ודלא כמנהג הרווח בארה"ק שהובא בלוח 'דבר בעתו' לומר זאת בסיום כל העניינים, אחרי 'יזכור' ולפני 'הללו'. (ואגב, אמר לי ש"ץ ותיק מחסידי פולין באה"ק, שקשה עליו ביותר המעבר משמחת הקפות וקרה"ת ל'יזכור', מ'יזכור' שוב ל'שישו ושמחו', ושוב – לתפילת 'טל', בקיטל ובנגינה מעין 'נעילה').

88) קובץ ליובאוויטש, גיליון 13 (תש"ז) עמ' 64.

אין מתענים, אפילו חתן ביום חופתו, ומרבים קצת באכילה ושתייה⁹⁹.

שיעורי חת'ת: סיום עליית 'שישי': "לקח אותו אלוקים" (הכה - כדלהלן בקריאת התורה דשבת קודש).

שיירי החג: מנהג־בית־הרב, לשרוף את הסכך ('במרחץ') אחרי החג. כן מנהגם לשרוף לולב והושענות ביום רגיל, ולא בשריפת החמץ¹⁰⁰. לאיך הייתה הוראה לגבי הדסים (שקיבלו במתנה מהרבי) להשתמש בהם כבשמים להבדלה, הלולב - לשרוף בעת ביעור חמץ, ומהאחרוג - לעשות מרקחת¹⁰¹.

במוצאי שמחת־תורה מכריזים: "ויעקב הלך לדרכו"⁹⁵.

מי שלא הספיק לפניכן, יסיים את פרשת ברכה שניים מקרא ואחד תרגום עוד הלילה⁹⁶.

למנהג רבותינו נשיאינו, יש לקרוא הלילה שמו"ת עלייה אחת או שתיים מפרשת בראשית, ומחר אחרי חצות לקרוא שוב מתחילתה עד גמירא עם ההפטרה, ובשבת לפני תפילת שחרית לקרוא שוב 'שביעי'.

נזהרים (על כל פנים לכתחילה) שלא להפסיק באמצע קריאת שמו"ת⁹⁷.

יום שישי

כ"ג בתשרי, אסרו־חג הסוכות⁹⁸

99 לוח כולל־חב"ד, משו"ע אדה"ז סי' תכט סי"ז.
100 'רשימות היומן' עמ' רסו (לגבי ההושענות - דלא כהמנהגים שהובאו בשו"ע אדה"ז סו"ס תמה, להשתמש בהן לאפיית המצות או לביעור חמץ. והרבי לא נהג בשני מנהגים אלו). וב'אהלי ליובאוויטש' עמ' 166 דייק, שעושים זאת סמוך לחג, והטעם לגבי הסכך, ע"פ 'סדר היום' שכ' שיש לסתור את הסוכה במוצאי יו"ט, כדי להודיע שלא נעשית אלא למצוותה.
101 לקוטי שיחות ח"ט עמ' 569. 'התקשרות' גיליון סג עמ' 11. לגבי הלולב - מוסרים שכך נהג הרבי עם כל הד' מינים שלו (אך לא ראו שם את ההושענות), עכ"פ בשנים האחרונות. לגבי ההדסים - כן איתא בשו"ע אדה"ז סי' רצז ס"ו, וא"כ ה"ז בכל ההדסים דמצווה.

יו"ט טוב שני ביישובים החדשים בארה"ק, והתייחסות הרבי לזה בס' 'המלך במסיבו' ח"א עמ' רסב וח"ב עמ' רס, וש"נ.
95 לקוטי שיחות חלק י' עמ' 192. וראה 'אוצר' עמ' שצג, וש"נ.
96 לאחר חצות. - ולא כבכל פרשה, ש"א (שו"ע אדה"ז סי' רפה ס"ה) שניתן להשלימה עד יום ג', כיוון שבשמח"ת מסיימים את כל התורה ומתחילים אותה מחדש (אם כי 'דחק ונכנס' מועיל תמיד) - התנועדויות תשמ"ז ח"א עמ' 350. וראה התנועדויות תשמ"ז ח"א עמ' 396.
97 שו"ע אדה"ז סי' רפה ס"ו. 'התקשרות' גיליונות: תסז עמ' 20, תפט עמ' 19.
98 שו"ע אדה"ז סי' רפה ס"ו. 'התקשרות' גיליונות: תסז עמ' 20, תפט עמ' 19.

הפצת היהדות: ספר חובה לשליח ולכל יהודי

החובה לקרב יהודים לתורה ואיך לעשות זאת - לאור תורתו והדרכותיו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

הספר מציג את גישתו הייחודית של הרבי לנושא זה, מפרט את שפע הברכות המובטחות לעוסקים בכך, ומביא שלל הוראות באשר לכל ההיבטים בפעולת קירוב הלבבות

- ליקוט: הרב אברהם שמואל בוקיעט • עריכה: מנחם ברוד
- הוצאת צאגו"ח • 368 עמודים

פקודת יום

טוב בגשמיות וברוחניות

וכפי שרואים בפועל, שאלו שקיבלו על עצמם "שליחות" - לא היה חסר להם בגשמיות, ובעזרה"י לא יחסר להם בגשמיות, ועד שיהי' להם גם כח המדומה... ויהי רצון שלא ימתינו להוראה באופן של "גזירה גזרתי חוקה חקקתי", אלא יציעו עצמם ("מ'זאָל זיך אליין אָנשלאָגן") שרוצים כל טוב גשמי ורוחני, ובמילא רוצים לנסוע למקום פלוני, עם היותו במרחק של כו"כ קילומטר - כיוון שזהו בד' אמותיו של רבינו נשיאינו, אתו במחיצתו, בחיים חיותו בעלמא דיין!

ואז יהיה טוב לו ולבני ביתו, הן ברוחניות והן בגשמיות, כפשוטו ממש, למעשה מעשרה טפחים,

כאמור לעיל שענינה של שמחת בית השואבה הוא, שכל הענינים, גם אכילה ושתיה, ייעשו בשמחה, ובשמחה גדולה, ועאכו"כ ענינים שהם גשמיים בחיצוניותם אבל רוחניים בפנימיותם, הרי בוודאי שייעשו מתוך שמחה אמיתית, שמחת נפש האלקית, ובאופן שתהיה גם שמחת נפש הבהמית ושמחת הגוף, כיון שלא יחסר בכל הענינים -

וכך יפעלו כהנה וכהנה, ועל לאופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה", ויחד עם הרבי, המשלה, רבינו נשיאינו, ילכו כל השלוחים בראש - ולאחריהם יגררו ("וועלן זיך נאכשלעפן") כל אלו ששיטתם היא "שב ואל תעשה" - בקרוב ממש לקבל פני משיח צדקנו.

(מהתועדות שמחת בית השואבה תשכ"א - תורת מנחם כרך כט עמ' 89)

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש